

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

ШАҲАР ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТАСИ

№ 31 [14.082]

Баҳоси эркин нарҳда

ЭНГ КАТТА МАҚСАДИМИЗ – ХАЛҚИМИЗ ҲАЁТИГА ҚУВОНЧ ОЛИБ КИРИШ

Хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 28 февраль куни Тошкент шаҳрида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари ва йирик лойиҳалар билан танишди.

Давлатимиз раҳбари дастлаб Мирзо Улуғбек тумани Авайхон маҳалласида бунёд этилаётган кўп қаватли уй-жойларни кўздан кечирди.

Бу ерда жами 1 минг 120 та хонадондан иборат 17 та кўп қаватли уйлар қурилиши лойиҳалаштирилган. Бугунги кунда 5 та турар жой қад ростлаб, ички пардозлаш ишлари олиб борилмоқда.

Президентимиз хонадонлардан бирини кириб кўрди, уйларнинг қурилиш технологияси ва энергия тежамкорлигига эътибор қаратди.

Ташқи деворлар базальт материали билан қопланган об-ҳаво таъсирига камайтириб, хонадонларнинг қишда иссиқ, ёзда салқин бўлишини таъминлайди. Яна бир самарали томони – бу тўлиқ маҳаллийлаштирилган маҳсулот.

Давлатимиз раҳбари маҳаллий материалларни кўпроқ ишлатиб, уйларнинг нарҳини арзон қилиш, уларни турли соҳа вакиллари билан бирга кам таъминланганларга ҳам ажратиб бўйича кўрсатмалар берди. Кредит муддатини узайтириш, ижарага бериш орқали камбағал оилаларни қўллаб-қувватлаш муҳимлигини таъкидлади.

Шаҳарларда одамлар коммунал хизматлар сифатсизлигидан норози. Биноларни эксплуатация қиладиган барқарор ташкилотлар, малакали кадрлар етишмайди. Янги объектлар эски тармоқларга улаб қўйилади. Бутун квартал бирданги узокдаги станциядан иситилади. Аслида, ақл билан иш қилинса, коммунал тўловлари 50 фоизгача арзонлаштириш мумкин, – деди Шавкат Мирзиёев.

Янги мавзедда автоном иссиқлик станцияси қуриши, иморатларни эксплуатация қиладиган ва сифатли хизмат кўрсатадиган замонавий ширкат ташкил этиш бўйича кўрсатма берилди.

Худудда яна бир неча 9, 16 ва битта 25 қаватли турар жой барпо этилиши режалаштирилган. Лойиҳада замонавий қурилиш нормалари билан бирга миллий кадрларимиз, турли маросимлар учун қулайликлар ҳам инобатга олинган. Барча уйларни 2020 йил сентябрда фойдаланишга топшириш мўлжалланган.

Шунингдек, мактаб, болалар бочғаси, дам олиш ва спорт майдончалари, болалар ўйингоҳлари, кўп қаватли автотураргоҳ барпо этилиши лойиҳалаштирилган.

Бугунги кунда Тошкентнинг sanoat, transit-логистика, инфратузилима имкониятларидан самарали фойдаланиш, юқори қўшимча қийматга эга маҳсулотлар ишлаб чиқариш борасида изчил ишлар амалга оширилмоқда. Тошкент механика заводининг улкан худуди ва биноларидан самарали фойдаланиш мақсадида ташкил этилган Технопарк ана шундай sanoat худудларидан. Давлатимиз раҳбари ўтган йили 28 июнда бу ерга келиб, лойиҳалар тақдими толи билан танишганди.

Технопаркда 2020-2021 йилларда умумий қиймати 393 миллион доллардан зиёд бўлган 15 та корхона ишга тушириш мўлжалланган. Уларда кир ювчи машиналари, охинона плиталари, совуқчи ва музлаткичлар, sanoat кондиционерлари, лифт ва эскалаторлар, электротехника маҳсулотлари ишлаб чиқариш кўзда тутилган.

Бу ерда зарур муҳандислик-коммуникация тармоқлари мавжуд. Тадбиркорларга қулайлик яратиш мақсадида логистика маркази ташкил этилади. Ишлаб чиқариладиган маҳсулотларни маҳаллийлаштириш даражаси 35-40 фоиз бўлади. Шунингдек, йилига 186 миллион долларлик экспорт қилиш режалаштирилган.

Президентимиз Технопарк худудида ишга туширилган илк лойиҳа – электрон газ ҳисоблагичлар корхонаси фаолияти билан танишди, маҳсулотлар намуналарини кўздан кечирди.

50 миллион доллар инвестиция ҳисобига ташкил этилган корхонада йилига 3 миллион донга электрон газ ҳисоблагич тайёрланади. Бу "ақлли" ҳисоблагичларга сим-карта ўрнатилган бўлиб, ишлатилган табийий газ ҳажми ҳақидаги маълумотни онлайн режимда марказий серверга узатади. Шу тариқа ҳисоблашда биллинг тизими жорий этилади ва инсон омили қисқаради.

Ушбу ҳисоблагичлар хавфсизлик жиҳатидан ҳам қулай. Уларга ўрнатилган меъёр ускунаси орқича газ босимини пасайтириб, истеъмолчига бир хилда етказиб беради. Бу орқали аҳоли хонадонлари ва иттиҳотларда ёнғин ёки газдан заҳарланиш каби кўнгилсиз ҳолатларнинг олди олинади.

Бугунги кунда мамлакатимизда 3,5 миллион донга электрон газ ҳисоблагич эҳтиёж мавжуд. Корхона ушбу эҳтиёжни бир йилда қоплаб, келгуси йилдан 7,7 миллион долларлик маҳсулот экспорт қилиш қувватига эга. Бунинг учун корхона ҳамкори – Италиянинг "Petro Fiorentini" компанияси билан тегишли шартнома тузилган.

Давлатимиз раҳбари корхона фақат сотиш билан чекланиб қолмай, ҳисоблагичларни ўрнатишдан тортиб хизмат кўрсатишгача масъул бўлиши, эксплуатацияга жавоб бериши кераклигини таъкидлади.

– Хар бир ишлаб чиқаришга киришишдан олдин стандартни ўйлаш керак. Малакали сервис учун ҳам, экспорт учун ҳам стандарт зарур. Афсуски, биз бу соҳада дунёдан анча орт-

да қолдик. Жойларда стандарт қафолатини таъминлайдиган кадрлар жуда кам. Шунинг учун мана шундай sanoat корхоналарининг ўзида сервис бўйича мутахассислар тайёрлашни йўлга қўйиш керак, – деди Президент.

Корхонанинг сервис маркази фаолияти ҳақида маълумот берилди. Бу марказ корхона ва "Худудгазтаъминот" акциядорлик жамияти билан узвий ишлайди. Жорий йилда "Худудгазтаъминот" томонидан 3 миллион 480 минг донга ҳисоблагич ўрнатиш режалаштирилган. Бу ишни ташкил этишда Технопарк сервис марказининг жойлардаги 15 та филиали қўмаклашади. Хозирги кунда ушбу филиалларда 150 мутахассис меҳнат қилмоқда. Битта ишчи бир кунда 30 та газ ҳисоблагич ускунаси тўғри ўрнатишнинг текшириб, қафолат муддатини беради.

Сервис марказидаги ягона алоқа бўлимида мижозлар мурожаатларига жавоб қайтарилади. Битта оператор кунига 60 тагача қўнғироқни қабул қиладди. Сервис марказида ишлаб чиқилган "Техноsoft" дастурий маҳсулоти орқали ўрнатилган газ ҳисоблагичлар сони, тўғри ўрнатилгани назорат қилиб борилади. "Техноsoft" ҳисоблагичларга қафолат муддатини бериш учун аризаларни мутахассисларга тақсимлайди, мижозларга хизмат кўрсатади.

Президентимиз корхона ишлаб чиқарган газ ҳисоблагичлар сифатига жавоб бериши, сервис маркази корхона – "Худудгазтаъминот" – мижоз ўртасида боғлиқлиқни таъминлаш лозимлигини таъкидлади.

Давлатимиз раҳбари Технопаркда амалга оширилаётган галдаги лойиҳалар, ишлаб чиқарилиши режалаштирилган sanoat маҳсулотлари билан ҳам танишди.

Шавкат Мирзиёев Яшнобод туманидаги Мудофаа вазирлигига қарашли Маънавият ва маърифат марказини бориб кўрди.

Бу марказ биноси 1980 йилда қурилган. Хозирда унда Куролли Кучлар ансамбли, Марказий ҳарбий оркестр, "Турон" давлат ҳарбий театри, бичиш-тиқиш корхонаси ва болалар тўғарақлари жойлашган. Лекин имкониятлардан тўла фойдаланилмаётган эди.

Президент марказ биносини реконструкция қилиб, ундан мақсадли фойдаланиш, давлат-хусусий шериклик асосида кўнғилочар маскан ташкил этиш зарурлигини таъкидлади.

Бу ерда концертлар, байрам тадбирлари ўтказилади. Атроф ободонлаштирилиб, тадбиркорлар иштирокида савдо ва хизмат кўрсатиш шохобчалари ташкил этилади.

Давлатимиз раҳбари шу ердаги Авиасозлар спорт мажмуасини ҳам кириб кўрди. Унинг худудини ободонлаштириш, спортсменларга қулайликлар яратиш бўйича кўрсатмалар берилди.

Мамлакатимизда тадбиркорликни ривожлантириш, ишсизларни касбга қайта тайёрлаш учун зарур шароит яратилмоқда.

Яшнобод туманида 2019 йил сентябрь ойида фаолият бошлаган "Ишга марҳамат" моно-маркази ана шундай муассасалардан бири. Унда қурилиш, машина ишлаб чиқариш, техника-муҳандислик каби соҳалар бўйича 22 та касбга ўргатиш йўлга қўйилган. Бунинг учун зарур станоклар, мебель, муляж ва бошқа амалиёт воситалари келтириб ўрнатилган. Марказ йилига 5 минг 600 кишини ўқитиш имкониятига эга.

Бу ерга келган одамга аввал бандлик масалалари бўйича маслаҳат хизмати кўрсатилади. Доимий ишга эга бўлмаса, бўш иш ўринлари таклиф этилади. Ижтимоий ҳимояга муҳтож мурожаатчилар доимий ветоали иш билан таъминланиши ҳам мумкин.

Касбий малака талаб этиладиган ишни танлаш учун ердаги ўқув курсига жалб қилинади. Бошқа мамлакатда ишлаш истагини билдирган фуқароларга бу борадаги кўникма ва хорижий тиллар ўргатилади.

Марказда инглиз, япон, хитой, корейс ва рус тилларини ўқитиш бўйича қисқа муддатли курслар фаолият юритилмоқда. Хориждаги бир қатор олий ўқув юрталари, халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик йўлга қўйилган.

Бу ерга ўтган 5 ойда 550 дан зиёд фуқаро мурожаат қилган. Уларнинг асосий қисмини хотин-қизлар ва ёшлар ташкил этган. 267 фуқаро ўқишни битириб, сертификат олган.

Президентимиз марказда яратилган шароитлар билан танишди, уста ва касб ўрганаётган ёшлар билан суҳбатлашди.

Бундай марказлар одамларнинг талаб бор касбларни тезда ўрганиб, ўз ишини топиши учун жуда муҳимлигини, бўш турган коллеж ва бошқа биноларни таъмирлаб, Тошкент шаҳрининг хар бир тумани ва барча вилоятларда шундай муассасалар ташкил этиш лозимлигини таъкидлади.

Касб-хунар йўналишларини шу иxtисосликдаги ўқув юрталарига бириктириб, юқори малакали ўқитувчиларни жалб этиш, шунингдек, кечки сабоқларни ҳам йўлга қўйиш бўйича кўрсатмалар берилди.

Президент Шавкат Мирзиёев Яшнобод тумани раҳбарлари, маҳалла раислари, тадбиркорлар, мактаб ва соғлиқни сақлаш муассасалари вакиллари билан учрашув ўтказди.

Давлатимиз раҳбари тумани оқибат ва оқибатсиз, намунали худудга айлантириш, янги иш ўрин-

лари яратиш, камбағалликка барҳам бериш, таълим сифатини ошириш, соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, тинчликни таъминлаш борасида бир қатор ташаббусларини айтди, топшириқлар берди.

– Сизлар билан, халқ орасида юриб, ислохотларимизни амалга ошираётган одамлар билан суҳбат қилиб, мавжуд муаммо ва масалаларни очик-ойдин муҳокама қилгани келдим. Шунинг учун ёдланган гапларни гапирмасдан, кўпроқ савол бериб, таклифларингизни айтсангизлар хурсанд бўламан, – деди Шавкат Мирзиёев.

Тумандаги 58 маҳаллада 240 минг аҳоли истикомат қиладди. 8 мингдан зиёд фуқаро ишсиз, 10 минг одам ишлаш мақсадида бошқа давлатларга кетган. Демак, Яшнободнинг 18 мингдан зиёд аҳолисига муносиб иш керак.

Давлатимиз раҳбари туманда ишсизликнинг олдини олиш, камбағалликка барҳам бериш мақсадида "Йўл харитаси" ишлаб чиқиш ҳақида топшириқ берди.

– Бир инсоннинг оғирини енгил қилиш Худода ҳам ёқди. Камбағал кишининг ҳам фарзанди бор, ҳаётдан умиди бор. Шунча йил бу ҳақда гапирмадик, яшириб келдик. Энди бунга барҳам берайлик. Камбағалликни йўқотайлик, – деди Президентимиз.

Бунинг учун, аввало, ёшларни бирон касб эгаси қилиб вояга етказиш, янги иш ўринларини кўпайтириш, Яшнобод туманидаги банд бўлмаган аҳолига хизмат кўрсатувчи "Ишга марҳамат" моно-маркази шаклидаги марказларни барча туманларда очиб ҳақида фикр билдирилди. Туман ҳокимлари ва бошқа дахлдор ташкилотлар раҳбарларига қисқа вақтда коллежларда маҳалла ёшларини кечки сменада касб-хунарга ўқитиш курсларини жорий этиш ҳақида топшириқ берилди.

Давлатимиз раҳбари касб-хунар эгаллаган ёшларнинг иш умумдорлиги, оиласига, иқтисодий таъминоти фойдаси ҳақида гапирди. Таъкидланганидек, sanoatни ривожлантиришда ёшлар кучидан фойдаланиш керак. Бунинг учун улар замонавий дастгоҳларда ишлашни билиши талаб этилади. Шунда уларнинг ойлик маоши ҳам ошади.

Давлатимиз раҳбари соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш борасида муҳим ғояларни айтиб, яна бир муаммо аҳолининг соғлом овқатланиш меъёрларига амал қилмаслигида эканини таъкидлади.

Нуронийларга, оилавий поликлиника шифокорларига маҳалларда кенг тарғибот ишларини олиб бориш вазифаси топширилди. Кўпроқ пиеда юриш ва бу борада Яшнобод тумани тажрибасини жорий қилиш таклифи билдирилди.

Учрашувда маҳалла ва оила тизимидаги уйғун ислохотлар, жумладан, янги ташкил этилган Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги фаолияти ҳақида сўз борди. Жиноят содир этилишининг олдини олиш, ишсизликка, камбағалликка барҳам беришда маҳалланинг роли муҳимлиги таъкидланди.

– Президент сиёсатининг энг катта замини бу – маҳалла тизими. Шу босис маҳалла раиси ва профмалякка инспекторларини мажлисларга қақирмайлик, керак бўлса маҳаллага келиб мажлис қилинади, – деди давлатимиз раҳбари.

Оилавий низоларга, ажрашишларга қарши қурашни кучайтириш кераклиги ҳақида гап борар экан, эндиликда эр-хотинни ажратишда Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлигининг руҳсати олиниши шартлиги айтилди. Бу борада тегишли қонун ҳужжатларига ўзгаришлар киритиш бўйича топшириқ берилди.

Президент Шавкат Мирзиёев учрашувда Яшнобод тумани мисолида давлат бошқаруви тизимига ўзгариш киритиш ҳақида фикр билдирди. Шунингдек, камбағалликни камайтириш бўйича Сирдарё вилоятининг Боёвут ва пойтахтимизнинг Яшнобод тумани намуна бўлиши кераклигини айтди.

Бунда асосий эътибор кам таъминланган оилалар билан ишлаш, хотин-қизлар муаммоларига ечим топиш, бандликни таъминлаш, маҳаллардаги соғлом муҳитни мустаҳкамлашга қаратилди.

– Ишлаган одамга жамият эътибор қаратадиган замон келди. Тинчликнинг кадрига етиб, пок ва ҳалол бўлиб ҳаракат қилсак, албатта натижа бўлади. Эртанги кунимизга берақ бўлмайлик. Яшнобод ўз номига муносиб яшаб туриши, қуйи тизимда ишни ташкил қилиш бўйича намуна бўлиши керак, – деди Президентимиз.

Бугун Тошкент пойтахт мақомига муносиб ривожланмоқда. Ислохотлар халқимиз ҳаётида аксини топмоқда. Одамларнинг кайфияти ҳам шунга монанд – кўтаринки. Тараққиёт эса давом этади. Бу йўлда давлатимиз раҳбарининг кўрсатмалари, топшириқлари, ташаббуслари муҳим дастуриламал бўлиши шубҳасиз.

Матназар ЭЛМУРОДОВ, Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ, Улғаб АСРОПОВ, Ҳазрат Абдуллоев

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИ ИККИНЧИ ЯЛПИ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

Аввал хабар берилганидек, 2020 йил 28 февраль куни Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг иккинчи ялпи мажлиси бўлиб ўтди.

Ялпи мажлисда ҳукумат аъзолари, вазирлик ва идоралар раҳбарлари, мамлакатимиз ва чет эл оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Мажлисни Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Нарбаева олиб борди.

Ялпи мажлисда Сенат аъзолари томонидан ижтимоий-иқтисодий, суд-ҳуқуқ соҳаларида ислохотларни изчил давом эттириш, маҳалла ва оила институтини мустаҳкамлаш, бола ҳуқуқини ҳимоя қилиш билан боғлиқ бир қатор қонун ҳужжатлари ва муҳим масалалар муҳокама қилинди.

Ялпи мажлис иши Олий Мажлис Сенатининг веб-сайтида ва ижтимоий тармоқлардаги расмий саҳифаларида тўғридан-тўғри намойиш этилди.

Сенат аъзолари янги таҳрирдаги "Ўзбекистон Республикасининг фуқаролиги тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини муҳокама қилишди.

Таъкидланганидек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг жорий йил 24 январь куни парламентга йўллаган Мурожаатномасида инсон ҳуқуқларини таъминлаш, фуқаролик тўғрисидаги қонун ҳужжатларини такомиллаштириш борасида муҳим қадам қўйиш ва мамлакатимизда узоқ вақтдан бери яшаб келган, бироқ Ўзбекистон Республикаси фуқароси мақомини олмаган юрtdошларимиз муаммосини қонунга мувофиқ ҳал этиш юзасидан ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирлар кўриш зарурлигини қайд этди. 1995 йилгача Ўзбекистонга келган ва шундан бунён истикомат қилаётган шахсларга Ўзбекистон фуқаролигини автоматик тарзда бериш таклиф этилди. Бу 50 мингга яқин юрtdошларимизнинг ҳаётидаги энг жиддий муаммо ҳисобланади.

Қонуннинг амалдаги таҳрири 28 йил аввал қабул қилинганлиги ва унинг деярли барча нормалари эскириб, замон талабларига жавоб берай қўйилганлиги таъкидланди. Қонунда фуқаролик соҳасидаги маъмурий тартиб-таомилларни янада соддалаштириш, тўғридан-тўғри амал қиладиган қонунчилик базасини яратиш, шахсларнинг Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини олиш ва бекор қилиш борасидаги ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашнинг ҳуқуқий механизмларини мустаҳкамлаш назарда тутилган.

Қонун билан мустаҳкамланган янги нормалар ҳақида сўз борганда Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Фуқаролик масалалари бўйича комиссиянинг мақоми, асосий вазифалари ва ваколатлари белгилаб қўйилганлиги қайд этилди. Бундан ташқари, тузилган жойи ёки ота-онанинг фуқаролиги бўйича болаларнинг Ўзбекистон Республикаси фуқаролигини белгилаш тартиби мустаҳкамланди. Ўзбекистон Республикаси фуқаролиги масалаларини кўриб чиқишда идоралараро электрон ҳамкорлик механизмлари назарда тутилган.

Сўзга чиққанлар қонун қабул қилиниши билан соҳага доир қонунчилик ва ҳуқуқни қўллаш амалиёти бир хилда бўлиши, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилиниши таъминланишига хизмат қилиши таъкидлади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сенаторлар таъкидлаганидек, қонун қабул қилиниши халқаро стандартларга жавоб беради, аҳолини рўйхатга олиш соҳасидаги муносабатларни тизимли ва комплекс тартибга соладиган мослашувчан ва очик-ошкора ҳуқуқий доираларни яратиши давом эттиришга қарата бир қатор долзарб вазифаларни бажаришга қўмаклашади. Жумладан, аҳоли таркибида бир қатор глобал ўзгаришларни баҳолаш, демографик сиёсатни, одамлар саломатлигини мустаҳкамлаш, хотин-қизлар ва болалар ҳолатини яхшилаш, шунингдек, Барқарор тараққиёт миллий мақсадларини шакллантириш ва мониторинг қилиш каби вазифаларни бажариш таъминланади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан кейин сенаторлар янги таҳрирдаги "Метрология тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқди.

"Метрология тўғрисида"ги амалдаги қонуннинг кейинги моддалари бир хилда талқин қилинишини таъминлаш учун асосий тушунчалар "давлат метрология хизмати", "метрологик кузатувчанлик", "ўлчашлар аниқлигининг кўрсаткичи" каби терминлар билан ўзгариштирилди. Бундай терминлар киритилиши билан "ўлчаш воситаларини қиёслаш" ва "метрология хизмати" терминларининг таърифи ўзгариштирилмоқда.

Сўнгра парламентнинг юқори палатаси аъзолари "Аҳолини рўйхатга олиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқди.

Қонунда аҳолини рўйхатга олишнинг асосий вазифалари белгиланмоқда. Оилаларга ёрдам кўрсатиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш мақсадида аҳоли таркибидаги, демографик вазиятдаги ўзгаришларни баҳолашга доир маълумотлар базасини кенгайтириш, аҳолининг соғлигини мустаҳкамлаш, хотин-қизлар ва болалар учун шарт-шароитларни яхшилаш, шаҳарларни ва бошқа аҳоли пунктларини ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг, меҳнат ресурсларини жойлаштириш ҳамда улардан фойдаланишнинг узоқ, ўрта ва қисқа муддатли прогнозлари ҳамда дастурларини тайёрлаш каби лар шулар жумласидан.

Аҳолини рўйхатга олиш соҳасини давлат томонидан тартибга солиш Вазирлар Маҳкамаси, Ўзбекистон Республикасида аҳолини рўйхатга олишни ўтказишга қўмаклашиш бўйича республика комиссияси, аҳолини рўйхатга олиш соҳасидаги махсус ваколатли давлат органи – Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси, шунингдек, маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан амалга оширилади. Бундан ташқари, уларнинг бу соҳадаги ваколатлари очиб берилади.

Шу билан бирга, вазирликлар, давлат қўмиталари, идоралар, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ва нодавлат бунён истикомат қилаётган шахсларга Ўзбекистон фуқаролигини автоматик тарзда бериш таклиф этилди. Бу 50 мингга яқин юрtdошларимизнинг ҳаётидаги энг жиддий муаммо ҳисобланади.

Сенаторлар таъкидлаганидек, қонун қабул қилиниши халқаро стандартларга жавоб беради, аҳолини рўйхатга олиш соҳасидаги муносабатларни тизимли ва комплекс тартибга соладиган мослашувчан ва очик-ошкора ҳуқуқий доираларни яратиши давом эттиришга қарата бир қатор долзарб вазифаларни бажаришга қўмаклашади. Жумладан, аҳоли таркибида бир қатор глобал ўзгаришларни баҳолаш, демографик сиёсатни, одамлар саломатлигини мустаҳкамлаш, хотин-қизлар ва болалар ҳолатини яхшилаш, шунингдек, Барқарор тараққиёт миллий мақсадларини шакллантириш ва мониторинг қилиш каби вазифаларни бажариш таъминланади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан кейин сенаторлар янги таҳрирдаги "Метрология тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқди.

"Метрология тўғрисида"ги амалдаги қонуннинг кейинги моддалари бир хилда талқин қилинишини таъминлаш учун асосий тушунчалар "давлат метрология хизмати", "метрологик кузатувчанлик", "ўлчашлар аниқлигининг кўрсаткичи" каби терминлар билан ўзгариштирилди. Бундай терминлар киритилиши билан "ўлчаш воситаларини қиёслаш" ва "метрология хизмати" терминларининг таърифи ўзгариштирилмоқда.

(Давоми 2-бетда)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ СЕНАТИ ИККИНЧИ ЯЛПИ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бундан ташқари, ўлчаш бирлигини таъминлаш соҳасида фаолият олиб бораётган субъектлар, хусусан, давлат метрология хизмати, давлат бошқаруви органларининг метрология хизматлари ва юридик шахслар метрология хизматлари томонидан метрология назоратини ўтказиш ҳуқуқлари белгиланмоқда. Шунингдек, алоҳида моддаларда метрология хизматларининг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари мустаҳкамланмоқда.

Қонунда, шунингдек, ўлчашларнинг ягона бирликда бўлишини таъминлашга оид норматив ҳужжатлар турларининг рўйхати белгиланмоқда.

Сенаторлар таъкидланганидек, қонун қабул қилиниши ўлчашнинг ишончсиз натижаларига вужудга келишининг амалда қўлланилишининг олдини олиш орқали фуқаролар, жамият ва давлатнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган ўлчаш бирлигини таъминлаш соҳасидаги ҳуқуқий нормаларни амалга ошириш самарадорлигини оширишга қўмақлашади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан сўнг сенаторлар "Халқаро тижорат арбитражи тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқди.

Қайд этилганидек, иктисодиётимизнинг глобаллашуви тез суръатлар билан ривожланаётган, ҳўжалиқларнинг, давлатларо алоқалар ривожланаётган ҳамда минтақавий ва халқаро даражада қонунчилик бириктиришга қаратилган бир шароитда ҳам миллий, ҳам халқаро даражада бозор муносабатларининг асосий элементларидан бири ҳисобланган халқаро тижорат арбитражи низоларини ҳал этишнинг мўқобил, сўддан ташқари шакли сифатида тобора катта аҳамият касб этмоқда.

Шуларни инобатга олиб, мазкур қонун зарурати бир қатор омиллар билан асосланган. Ўзбекистон Республикасида халқаро тижорат арбитражи судларининг фаолиятини ташкил этиш ва тугатиш тартибини ҳуқуқий тартибга солиш, улар фаолиятининг асосий принципларини белгилаш, хорижий инвесторлар, шунингдек, миллий компанияларни чет эллик ҳамкорлар билан ўзаро муносабатларида уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилишни таъминлаш каби омиллар шулар жумласидан.

Бироқ сенаторлар таъкидлаганидек, қонунда қатор концептуал камчиликлар мавжуд. Масалан, қонуннинг 3-моддасида унинг қўлланилиш соҳаси белгиланган бўлса-да, халқаро тижорат арбитражи тушунчаси ва тамойиллари очиб берилмаган.

Шунингдек, 6-моддада қонуннинг қўлланилиш соҳасини батафсил изоҳлаш ўрнига ҳал қилиш учун халқаро тижорат арбитражида топширилиши мўкин бўлган низолар санаб ўтилган. Сенаторларнинг фикрича, ушбу нормада халқаро тижорат арбитражи кўриб чиқиши мўкин бўлган низо предмети тўлиқ ёритилмаган. Бу ва бошқа камчиликлар тўғрисида қонунни ҳал қилишга қаратилган эътибор зарурлиги таъкидланди. Қонун сенаторлар томонидан рад этилди.

Сўнгра Олий Мажлис Сенати аъзолари "Маҳалла тизими ходимлари қўничи белгиланган тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқди.

Қонун Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 18 февралда "Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, маҳалла институтини янада қўллаб-қувватлаш ҳамда оила ва хотин-қизлар билан ишлаш тизимини янги даражага олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонини ижро этиш мақсадида ишлаб чиқилганлиги таъкидланди.

Қонун билан 22 март "Маҳалла тизими ходимлари қўничи" этиб белгиланмоқда. Сўзга чиққанга қайд этганидек, жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш, ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштиришда маҳалла институтининг роли катта. Юртимизнинг бой тарихи билан чамбарчас боғлиқ бу ўзига хос институтнинг маънави янада оширишда маҳалла тизими ходимлари фаолияти жамиятда муҳим аҳамиятга эга. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра юқори палата аъзолари "Бола ҳуқуқларининг қўшимча қаролатлари белгиланиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунини маъқуллади.

Қонун билан Ўзбекистон Республикасининг Оила, Фуқаролик процессуал кодексларига, "Бола ҳуқуқларининг қаролатлари тўғрисида"ги, "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги қонунларга ўзгариш ҳамда қўшимчалар киритиш назарда тутилган. Жумладан, Оила кодексига киритилган қўшимчаларда оилада боланинг манфаатларига тааллуқли ҳар қандай масала ҳал қилинаётганда бола ўз фикрини ифода қилишга, шунингдек, ҳар қандай суд муҳокамаси ёки маъмурий муҳокама даврида сўзлашга ҳақиқ қатъли белгиланмоқда.

Бунда қарор қабул қилишга ваколатли бўлган органлар ва мансабдор шахслар боланинг манфаатларига тааллуқли масалаларни ҳал қилишда боланинг фикрини, унинг ёшидан қатъий назар, кўриб чиқиши ҳамда боланинг энг усту манфаатларидан келиб чиққан ҳолда қарорлар қабул қилиши керак. Ота-она ва бола алоҳида-алоҳида ашаган тақдирда, васийлик ва ҳомийлик органлари, шунингдек, ўн тўрт ёшга тўлган бола бир вақтнинг ўзида ота ва онадан вояга етмаган болаларнинг таъминоти учун алимент ундириш тўғрисида даъво қўзғатишга ҳақиқ.

Шунингдек, "Бола ҳуқуқларининг қаролатлари тўғрисида"ги қонунга ўзгаришлар киритилиб, унга қўра боланинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари бузилганда, шу жумладан, ота-она (улардан бири) ёки ота-онанинг ўрнини босувчи шахслар болага таъминот, тарбия ва таълим бериш бўйича мажбуриятларини бажармаганда ёки лозим даражада бажармаганда ёхуд ота-оналик ҳуқуқларини суистеъмол қилганда бола ўз ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини сўраб васийлик ва ҳомийлик органига, шунингдек, бошқа давлат органларига мустақил равишда мурожаат қилишга ҳақиқ. Бундай мурожаатлари бола тўлиқ муомала лаёқатига эга бўлмаганлиги сабабли кўриб чиқмасдан қолдиришга йўл қўйилмайди.

Бундан ташқари, "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги қонун янги модда билан тўлдирилмоқда. Унга мувофиқ, вояга етмаган шахслар ўз ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларига риоа этилиши масалалари юзасидан давлат органларига, ташкилотларга ёки уларнинг мансабдор шахсларига ушбу қонунда белгиланган тартибда мустақил равишда мурожаат беришга ҳақиқ.

Қонун билан Фуқаролик процессуал кодексига ҳам тегишли ўзгаришлар киритилмоқда. Бунга қўра вояга етмаган, яъни ёши ўн тўртдан ўн саккизгача бўлган фуқароларнинг, шунингдек, муомала лаёқати чекланган деб топилган фуқароларнинг ҳуқуқлари ва қонун билан қўриқланадиган манфаатлари судда уларнинг ота-оналари, уларни фарзандликка олганлар ёки ҳомийлар томонидан ҳимоя қилинади. Аммо бу ҳол вояга етмаганларни ва муомала лаёқати чекланган деб топилган фуқароларни бундай ишларда шахсан иштирок этиш ҳуқуқидан маҳрум қилмайди. Сенаторлар мазкур қонун Ўзбекистон Республикаси

Конституцияси ва қонунларида назарда тутилган бола ҳуқуқлари қаролатларини таъминлашга қўмақлашини таъкидладилар. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Шундан кейин сенаторлар "Суд ишларини юритиш тартиби тақомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунини кўриб чиқди.

Таъкидланганидек, мазкур қонун Ўзбекистон Республикасининг "Судлар тўғрисида"ги, "Ҳўжалиқ юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳўқуқий базаси тўғрисида"ги қонунлари, Солиқ кодекси, шунингдек, Фуқаролик процессуал кодекси, Иктисодий процессуал кодекси ва Маъмурий суд ижрочилиги тўғрисидаги кодексига ўзгариш ва қўшимчалар киритишни назарда тутди.

Ўзбекистон Республикасининг "Судлар тўғрисида"ги қонундаги нормалар ишларни судьялар ўртасида тақсимлаш туманларро, туман (шаҳар) судлари раисларининг ваколати ҳисобланиши, шунингдек, Олий суднинг тегишли судлов ҳайъатлари мажлисларида ишларни кўриб чиқиш учун судлов таркибларини шакллантириш судлов ҳайъатлари раисларининг ваколати ҳисобланиши ҳақидаги нормаларнинг мавжудлиги судларда ишларни электрон тизимдан фойдаланган ҳолда инсон аралашувисиз, автоматик равишда тақсимлаш тартибини амалиётга тўлиқ жорий этиш имкониятини яратиб беради.

"Ҳўжалиқ юритувчи субъектлар фаолиятининг шартномавий-ҳўқуқий базаси тўғрисида"ги қонунга ўзгариш киритилиб, натижада ҳўжалиқ юритувчи субъектлар ўртасидаги низоларни тезкор ҳал қилишга эришилади. Шунингдек, 2020 йил 1 февралдан бошлаб юридик шахслар томонидан даъво аризаси ва унинг иловаларини жавобгар ҳамда иктисодий судга солиқ тўловчининг шахсий кабинети орқали электрон тарзда юбориш имконияти яратилиши белгиланган.

Шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Иктисодий процессуал кодексининг 150-моддасига даъвогар томонидан даъво аризаси ва унга илова қилинган ҳужжатларнинг кўчирма нусхаларини жавобгарга ва учинчи шахсларга электрон тарзда юбориш имкониятини назарда тутувчи қўшимча киритилмоқда.

Бунда даъвогар-солиқ тўловчи даъво аризаси ва илова ҳужжатларини судга тақдим этишдан олдин солиқ тўловчининг шахсий кабинети орқали бошқа солиқ тўловчи-жавобгар ва учинчи шахсларга юбориш ҳамда ҳужжатлар юборилганлиги ҳақидаги тасдиқловчи маълумотни кейинчалик судга тақдим этиш учун ахборот тизими орқали юклаб олиш имкониятига эга бўлади. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра парламент аъзолари "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини кўриб чиқди.

Ушбу ҳужжат билан Ўзбекистон Республикасининг 4 та қонунини, 2 та кодекси ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 2001 йил 12 майдаги "Амалга оширилиши учун лицензиялар талаб қилинадиган фаолият турларининг рўйхати тўғрисида"ги 222-И-сонли қарорининг 1-ило-ва-сига ўзгариш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилмоқда.

Жумладан, Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекс тўғрисида, оилавий тантаналар, маърака ва маросимлар ўтказиш тартибини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик белгилашни назарда тутувчи нормалар билан тўлдирилган.

Шунингдек, киритилаётган қўшимчаларда Ҳисоб палатаси бюджет ва смета-штат интизомини бузганликда айбдор шахсларни белгиланган тартибда маъмурий жавобгарликка тортиш бўйича Ҳисоб палатаси ваколатларини амалга ошириш, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг Давлат мўлиявий назорати органларининг мансабдор шахслари томонидан маъмурий ҳўқуқбузарлик тўғрисида баённома тузиш ва уни маъмурий судга юбориш назарда тутилмоқда.

"Сийёсий партиялар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунига Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатасининг мансабдор шахслари сийёсий партияларга аъзолигини чеклашни назарда тутадиган қўшимча ва ўзгариш киритилмоқда.

Кўрсатилганидан микроолиялаш хизматларини ошириш, аҳоли ва тадбиркорлик субъектларининг микроолиялаш хизматларига бўлган ошиб бораётган эътиҳини қондириш, шунингдек, тўлаш қобилиятини яхшилаш ва ижтимоий ҳимоялашни қўлайтириш мақсадида "Микроолиялаш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунига муайян суммадан ошмайдиган микродора микроолиялаш хизматлари суммасини белгилашни, жумладан, қарз олувчи тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш учун 300 миллион сўмдан ошмайдиган суммада микрокредит беришни назарда тутувчи ўзгаришлар киритилмоқда.

"Ўзбекистон Республикасининг Ҳисоб палатаси тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунига назарда тутилган Ҳисоб палатаси вазифалари, функциялари ва ваколатларини амалга ошириш мақсадида Бюджет кодексига тегишли ўзгариш ва қўшимчалар киритилмоқда.

"Ўзбекистон Республикасининг Конституциявий суди тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Конституциявий қонунини норма билан тўлдирилмоқда. Унда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг мажлисларида иштирок этиш, унинг кўриб чиқиши учун масалалар киритиш ва кўрилатган масала юзасидан фикр билдириш бўйича Ҳисоб палатаси раисининг ваколатларини амалга ошириш белгиланмоқда. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Парламент аъзолари томонидан "Халқаро хўсусий ҳўқуқ бўйича Гаага конференцияси Уставини (Гаага, 1951 йил 31 октябрь) ратификация қилиш ҳақида"ги Ўзбекистон Республикасининг қонунини ҳам кўриб чиқилди.

Таъкидланганидек, қонун Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг топширигини ижро этиш мақсадида ишлаб чиқилган ва халқаро хўсусий ҳўқуқ нормаларини босқичма-босқич бириктиришга қўмақлашга қаратилган.

Конференциянинг битта ва ундан ортқ сессиясида иштирок этган ва унинг Уставини қабул қилган давлатлар Халқаро хўсусий ҳўқуқ бўйича Гаага конференцияси аъзолари ҳисобланиши таъкидланди. Ўзбекистоннинг Гаага конференциясига аъзо бўлиши халқаро оилавий ва хўсусий ҳўқуқ нормаларини бириктириш тартиби-таомилида мамлакат иштирокини таъминлаш, жаҳон стандартларини ҳисобга олган ҳолда ҳўқуқ тизимини янада ривожлантириш, давлат фуқаролари ҳўқуқ ва манфаатларини хорижда ҳимоя қилиш самарадорлигини ошириш имконини беради.

Бундан ташқари, мамлакатимиз Гаага конференцияси Кенгашига кириш орқали унинг иш дастурини белгилашда иштирок этиши, Гаага конференцияси томонидан кўриб чиқилаётган янги конвенциялар юзасидан музокараларда қатнашиши ва халқаро майдонда ўз манфаатларини тарғиб қилиши мўкин.

Қонун мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашини янада чуқурлаштиришга қўмақлашини таъкидланди. Қонун сенаторлар томонидан маъқулланди.

Сўнгра Сенат аъзолари Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, маҳалла институтини янада қўллаб-қувватлаш ҳамда оила ва хотин-қизлар билан ишлаш тизимини янги даражага олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармонини тасдиқлаш масаласини кўриб чиқди.

Бу ҳўжат ижтимоий соҳадаги ислохотларни янада чуқурлаштиришга қаратилганлиги ҳамда маҳалла ва оила институтини мустаҳкамлашга қўмақлашни таъкидланди. Ушбу масала юзасидан Олий Мажлис Сенатининг тегишли қарори қабул қилинди.

Шундан кейин Сенат аъзолари Тиббий-меҳнат эксперт комиссиялари томонидан фуқароларни тиббий кўриқдан ўтказиш ва ногиронлиқни аниқлаш масалалари юзасидан Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига парламент сўрови юбориш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Таъкидланганидек, мамлакатимизда ногиронлиги бўлган шахсларни манзилли ижтимоий ёрдам кўрсатиш борасида ягона сийёсатни шакллантириш мақсадида Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида Тиббий-ижтимоий хизматлар агентлиги ташкил этилган.

Бироқ олиб борилаётган ишлар билан бир қаторда камчиликлар ва ечимини кутаётган муаммолар сақланиб қолмоқда. Жумладан, ногиронлиқни барвақт аниқлаш ва олдини олиш, ногиронлиги бўлган шахсларга тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш ва қўллаб-қувватлашнинг самарали механизми йўлга қўйилмаган. Фуқароларни чуқурлаштирилган тиббий кўриқдан ўтказиш ишлари тизимли йўлга қўйилмаганлиги оқибатида ногиронлиги бўлган шахслар сонини сўнгги уч йилда 9 фоизга ошган.

Ногиронлик профилактикаси, бундай шахсларни тиббий-ижтимоий ва малакавий реабилитация қилиш бўйича яқин, ўрта ёки узоқ муддатли стратегиянинг мавжуд эмаслиги бундай шахсларни тиббий-ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш тизимини яратишга тўсқинлик қилмоқда.

Шу муносабат билан ушбу парламент сўровини йўллаш зарурати пайдо бўлди. Мазкур масала бўйича Сенатнинг тегишли қарори қабул қилинди.

Сўнгра Сенат аъзолари Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазирлиги ҳўқуқбузарликларнинг олдини олиш ва уларнинг профилактикаси ҳолати тўғрисидаги 2019 йил яқини бўйича ахборотини эшитди.

Таъкидланганидек, 2019 йилда Ўзбекистон Республикаси ИИБ томонидан ҳўқуқбузарликларнинг олдини олиш ва профилактикаси бўйича муайян иш олиб борилди.

Ички ишлар ва бошқа ҳўқуқни муҳофиза қилувчи органлар томонидан ўтказилган самарали тадбирлар натижасида гиёҳвандлик, коррупция ва иктисодий йўналишларга оид қарий 4,5 мингта жиноят аниқланган.

Шу билан бирга, ўтказилган ўрганишлар ички ишлар органлари фаолиятида муайян камчиликлар, ечимини ку-таётган муаммолар ва тўлиқ фойдаланилмаган имкониятлар мавжудлигини кўрсатди.

Аҳолининг ижтимоий-маиший муаммоларини аниқлаш ва ҳал этишдаги ишлар етарли даражада ташкил этилмаган, оилалардаги жанжаллар кўп ҳолларда маҳалла фаоллари ва профилактика инспекторларининг эътиборидан четда қолганлиги оқибатида ўта оғир жиноятлар содир этилиши кенг тус олган.

Бундан ташқари, 2019 йил 2 сентябрда "Хотин-қизларни таъзим ва ўзравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида"ги қонун қабул қилинган бўлишига қарамастан, ИИБнинг бу борадаги ишларни тартибга солишни буйруғи 2020 йил 3 февраль куни қабул қилинган. Шу тўғрисида таъкидлаш ўчра-ган хотин-қизларнинг фақатгина 3 нафарига ҳимоя ордери берилган. 142 та қотилликнинг 70 таси (49,2%) эр-хотинлар ўртасида келиб чиққан низолар сабабли содир этилган.

Мазкур жиноятларнинг аксариятини ўз вақтида олдини олиш чоралари мавжуд бўлса-да, бунга жойлардаги профилактика инспекторлари, тегишли ҳокимлар, сектор раҳбарлари, жамоат ташкилотлари ва фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари томонидан етарли эътибор қаратилмаган.

Оғир турмуш шароитида яшаётган аёлларнинг муаммолари тўлиқ ҳал этилмадан келинаётганлиги оқибатида 5032 нафар аёл жиноят содир этган ва бу жиноятларни содир этиш ҳолатлари Тошкент шаҳри, Тошкент ва Фарғона вилоятларида юқориликка қолган.

Одам савдоси жиноятларининг сони 2012-2019 йиллар давомида олти баробарга камайишига (574/94) эришилган бўлса-да, ушбу даврда болалар савдоси билан боғлиқ жиноятлар ортқ бораётганлигини кўрсатмоқда.

Шунингдек, ёшлар билан ишлашда хану қўллаб муаммолар сақланмоқда. Утган йили республикада қайд этилган ҳар тўрттинчи жиноят (11787 та) ёшлар томонидан содир этилган.

Муҳокама давомида сенаторлар томонидан Ички ишлар вазирлиги фаолиятида аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан аниқ тақлиф ва тавсиялар билдирилди. Жумладан, профилактика инспекторлари ва маҳалла фуқаролар йиғинлари ўртасида жиноятчилик ва ҳўқуқбузарликлар юзасидан қўлиқ ахборот алмашишунини қатъий назоратга олиш, шунингдек, жиноят содир этишга олиб келадиган сабабларни мониторинг қилиш ва таҳлил қилиш ишларини қўлайтириш зарурлиги таъкидланди.

Республиканинг қатор ҳудудларидаги ижобий тажрибаларни, жумладан, жиноятчиликни жиловлаш бўйича Андижоннинг "Намунали худуд" концепциясини, хотин-қизлар билан ишлашнинг Бўҳоро тажрибасини, ёшлар билан ишлашнинг Фарғона тажрибасини бошқа ҳудудларга тарғиб этиш зарурлигига ўрғ берилди.

Кўриб чиқилган масала юзасидан Олий Мажлис Сенатининг тегишли қарори қабул қилинди.

Сенаторлар Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигининг 2019 йилдаги фаолияти тўғрисидаги ахборотни ҳам эшитди.

Таъкидланганидек, ташқи сийёсий алоқаларни янада ривожлантириш бўйича вазирлик томонидан муайян иш олиб борилган. Вазирлиқнинг Беовисита ва фазл иштирокида 2019 йилда давлатимиз раҳбари ҳамда хорижий давлатлар ва халқаро тузилмалар раҳбарларининг 20 та ташрифи ташкил этилди. Олий даражадаги ташрифлар ва тадбирлар яқунлари бўйича Ўзбекистон Ҳўкумати томонидан хорижий мамлакатлар ва халқаро тузилмалар билан ҳамкорликни кенгайтириш бўйича 138 та "Йўл харитаси" қабул қилинди.

Марказий Осиё минтақаси давлатлари билан ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида қатор юқори даражадаги тадбирлар, хусусан, Марказий Осиё давлат раҳбарларининг иккинчи Маслаҳатлашув учрашуви ўтказилди. Ўзбекистоннинг хориждаги дипломатик ваколатхоналари иштирокида сармоявий бизнес-форумлар ўтказилди, потенциал хорижий инвесторларнинг қўллаб ташрифлари амалга оширилди.

Мамлакатимизнинг ташқи сийёсий фаолияти қонунчилигини янада тақомиллаштириш бўйича икки томонлама олий ва юқори даражадаги тадбирлар доирасида 122 та икки томонлама халқаро шартнома имзоланди, 28 та кўп томонлама халқаро ҳўжат ратификация қилинди.

Шу билан бирга, вазирлик фаолиятида бир қатор жиддий муаммо ва камчиликлар мавжуд. Жумладан, вазирлик ва Ўзбекистон дипломатик ваколатхоналарининг ахборот-таҳлил фаолияти натижадорлиги ўта суст бўлиб қолмоқда. Ишончли маълумот манбаларининг камлиги, асосан оммабоп маълумотларга таянган ахборотномаларнинг тайёрла-ниши ҳар томонлама чуқур ишлаб чиқилган долзарб ташқи сийёсий ташаббус ва тақлифларнинг тақчиллигига олиб келмоқда.

Шунингдек, сўзга чиққанлар томонидан иктисодий дипломатия самарадорлигининг ўта пастлиги қайд этилди. Вазирлик ваколатхона кўра республиканинг хориждаги дипломатик ваколатхоналари томонидан 1200 дан ортқ бизнес-форумлар ўтказилди, 3700 дан ортқ ўзаро ташрифлар амалга оширилди. Аммо уларнинг амалий натижаси деярли йўқ, айрим ҳолларда тадбирлар номига ва самарасиз ўтказилмоқда.

Хорижий шериклар билан ҳамкорлик қилиш бўйича ҳар томонлама пухта ўйланган аниқ мақсадли режалар ишлаб чиқишига ханузгача юзаси қаралмоқда. Хорижий мамлакат компанияларининг тақлифларига тегишли ташкилотларнинг жавоб беришсизлиги, қайта алоқанинг йўқлиги натижасида лойиҳаларни кўриб чиқиш муддати чўзилиб кетмоқда. Идораларо ҳамкорликни мувофиқлаштириш масаласи ханузгача тўлиқ ҳал этилмаган. Аёл кадрларни юқори дипломатик лавозимларга тайёрлаш ишлари тизимли йўлга қўйилмаган.

Шу муносабат билан сенаторлар томонидан вазирлик фаолиятини тақомиллаштиришга доир қатор тавсиялар билдирилди. Жумладан, Ташқи ишлар вазирлигининг ахборот-таҳлил фаолияти ҳамда вазирлик томонидан ўтказилаётган тадбирлар самарадорлигини ошириш бўйича аниқ ва тезкор чоралар кўриш зарурлиги таъкидланди. Ўзбекистон дипломатик ваколатхоналари раҳбарларининг уларга бириктирилган республика ҳудудларининг ташқи иктисодий фаолияти самарадорлигини ошириш учун шахсий жавобгарлиги кўрсатилди. Бу масала юзасидан Олий Мажлис Сенатининг тегишли қарори қабул қилинди.

Шундан сўнг сенаторлар ота-оналар қаровисиз қолган, Меҳрибонлик уяларида тарбияланган ёшларнинг жамиятга ижтимоий мослашувидаги долзарб масалалар тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига юборилган парламент сўрови натижаларини кўриб чиқди.

Таъкидланганидек, ушбу парламент сўровига берилган жавоб кўриб чиқилган, Сенатнинг тегишли қўмитаси томонидан бу йўналишда муайян иш олиб борилганлиги қайд этилди.

Шу билан бирга, бу йўналишдаги қатор камчиликлар ҳам қайд этилди. Жумладан, етим болалар ва ота-она қарамогисиз қолган болаларнинг ҳўқуқий ёрдам олиш ва суд ҳимоясида бўлиш ҳўқуқлари етарли даражада таъминланмаган. Етим болалар ва ота-она қарамогисиз қолганлари Меҳрибонлик уяларига жойлаштириш фақат туман (шаҳар) ҳокимлари ихтиёрида қилиб қўйилганлиги уларнинг келгуси тақдирини белгилашда субъектив ёндашув ҳал қилувчи омил бўлиб қолишига олиб келмоқда. Бу эса кўп ҳолларда етим болалар ва ота-она қарамогисиз қолганлари патронат ёки оилалар қарамогига бериш ишлари самарали йўлга қўйилишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Бу ва бошқа муаммоларни муҳокама қилиб, сенаторлар бу йўналишдаги ишлар самарадорлигини ошириш юзасидан қатор тақлиф ва тавсиялар билдириди. Энг аввало, қонунчилик базасини мустаҳкамлаш, яъни "Етим болалар ва ота-она қарамогисиз қолган болаларнинг ижтимоий ҳимоясида бўлиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси қонунини лойиҳ

Мамлакатимизда амалга оширилган туб ислохотлар янги босқичга кўтарилмоқда. Бу ислохотлар жараёни эса жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни янада янгилаш, қонун устуворлигини таъминлашда аҳолининг турли қатламларини янада жипслаштириш заруратини келтириб чиқармоқда. Бу масалада маҳалла институтининг роли муҳимдир.

Давлатимиз раҳбари томонидан қабул қилинган "Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, маҳалла институтини янада қўллаб-қувватлаш ҳамда оила ва хотин-қизлар билан ишлаш тизимини янги даражага олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармон ҳамда "Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ги қарор бугун юзага келган шу эътиёжни қондиришга қаратилган.

Юртимизда охириги йилларда гарчи Халқ аҳолихоналари ташкил қилиниб, уларга аҳолининг муносабатлари сони ортиб бораётган бўлса-да, уларни юзага келтиришнинг муаммоларининг биргаликда баҳамжият ўрганиб чиқиши, уни фуқароларнинг ўзини ўзи бошқарадиган органларида муҳокама қилиниши ва лозим бўлса, ҳар бир фуқаронинг ўзи масала кўтариб юрмасдан айрим умумжамаоавий масалаларни маҳалла раиси ёки уларнинг бирор бир вакили халқ номидан давлат органларига баён қилиши каби баҳамжиятлик шаклланиши йўқ.

Бунинг асосий сабабларидан бири фуқаролар йиғинларига уларнинг асосий фаолиятига хос бўлмаган ишлар юқлатилиб, улар ўз вазифаларидан четлашиб кетаётган ҳолатлар учраётганлигидир.

Юқорида қайд этилган ҳужжатлар эса айнан ана шу муаммоларнинг бартараф этилиши учун асос бўлиб ҳисобланади. Бу фармон ва қарор машҳур оққуш, чўртанбалик ва қисқичбақа ҳақидаги масала баён қилинган каби ҳолатнинг олдини олишга олиб келади. Чунки унинг мақсади аҳоли осойишталигини таъминлаш, ҳуқуқбузарликларнинг барвақт олдини олиш, маҳаллани жиноятчиликдан холи ҳудудга айлантиришда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари роли ва мавқеини янада ошириш, уларнинг давлат ва жамоат ташкилотлари, шунингдек, профилактика инспекторлари билан биргаликдаги фаолиятини самарали ташкил этишдан иборат.

Жамиятда тинчлик ва осойишталикни таъминлаш учун маҳалланинг ички ишлар органлари, бошқа давлат идоралари ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлигини йўлга қўйиш ўта муҳимдир. Ҳужжатда фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари ходимлари ва ички ишлар органлари таянч пункти профилактика инспекторларининг роли ва мавқеини янада ошириш, маҳалла тизими ходимлари меҳнатини муносоиб баҳолаш, моддий-техника таъминотини яхшилаш

ва улар фаолиятига замонавий ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш масалалари кўзда тутилган.

Ана шу мақсадларни амалга ошириш учун тизимли равишда иш ташкил қилиниши ва бу ўта жиддий кенг камровли вазифалар нодавлат тизимнинг қўлидан келавермаслиги кундай равшан масаладир. Шунинг учун ҳам уларни давлат органи томонидан амалга оширилиши ва давлат сиёсатининг устувор масаласи бўлиши шарт. Ҳўжатларга кўра, Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги ташкил этилиши айни муддао бўлди.

ПРЕЗИДЕНТИМИЗ ФАРМОН ВА ҚАРОРИ ИЖРОСИДА ҚАДРИЯТЛАРИМИЗГА ТАЯНАМИЗ

Фармон ва қарорнинг ўзига хос жиҳатларидан бири – фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш, маҳалла тизимини ривожлантиришнинг узок, ўрта ва қисқа муддатли стратегиясини ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш вазирлигининг асосий вазифаси қилиб белгилангандир. Энди фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига самарали фаолият олиб бориши учун зарур шароитлар яратиш, қонун ҳужжатлари билан берилган ваколатларини амалга оширишда ҳар томонлама кўмаклашиш, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш аниқ бир давлат тизими – вазирлик томонидан амалга оширилади. Бу дегани, жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш ва ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш масалаларида ички ишлар органлари, бошқа давлат идоралари ва жамоат ташкилотларининг ўзаро ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, халқимиз ибораси билан айтганда – бошини қовуштириш осонлашади.

Барчамизга аёниқ, халқимизда ҳали давлат органларига таяниш, давлатнинг таъсирчан чораларига ишониш, давлат бошқаруви механизмларини фойдаланиш стереотиплари жуда кучли. Шундай экан, бугунги ўта жиддий даврда, халқимизнинг ислохотлардан катта умид кутиб турган вақтда фуқаролар ўзини ўзи

бошқариш органларининг жамиятдаги ўрни ва ролини кучайтириш, уларнинг аҳоли муаммолари билан ишлаш ва таъсирчан жамоатчилик назоратини амалга оширишдаги мавқеини юксалтириш орқали жамият ва давлат ҳамкорлиги ўрнатилди. Ҳўлаймики ташкил этилган вазирлик айнан ана шу вазифаларни амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот марказининг ҳудудий бўлинмалари тугатилиб, "Маҳалла ва оила" илмий-тадқиқот институти ташкил этилиши, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўми-

таси, Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика кенгаши, "Нуроний" жамғармаси тугатилиши муносабати билан уларнинг балансда бўлган бинолар, воситалар ва бошқа моддий-техника қимматликларининг Вазирлик, унинг ҳудудий бўлинмалари балансига, тегишли ҳокимликлар балансига ўтказилиши ҳамда тегишчан мазкур масалалар бўйича вазир ўринбосарлари ва бошқармалар, бўлимлар ва уларни бошқарувчи мансабдор шахслар лавозимлари киритилаётганлиги ҳам айни мақсадга мувофиқ деб ўйлаймиз. Чунки, маҳалларда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, оилада маънавий-ахлоқий муҳитни шакллантириш, ёлғиз кексалар, ижтимоий ҳимояга муҳтож ва кам таъминланган оилаларга моддий кўмаклашиш, ижтимоий қўллаб-қувватлаш таъминлаш масалалари ягона давлат сиёсатини олиб борувчи орган – вазирлик зиммасига юқлатилмоқда.

Узоқ йиллардан буён ўзимиз яшаб келётган битта маҳалла ёки қишлоқда мавжуд муаммолар гўё табақалаштирилгандек вазият юзага келиб қолди. Масалан, аёллар томонидан жиноят содир этилса, "аёллар жиноятчилиги" деган мантиқсиз термин ишлатилиб, унинг олдини олиш

билан фақат хотин-қизлар кўмитаси, ёшлар ўртасида жиноят содир этилса, муаммолар пайдо бўлса Ёшлар иттифоқи ёки илгариги "Қамолотчилар" гўёки "шуғуллангандай" бўлиб келишди. Ваҳоланки ҳуқуқ соҳасида "аёллар жиноятчилиги", "ёшлар жиноятчилиги" деган тушунчалар мавжуд эмас. Жиноят – ким содир этганидан қатъий назар ижтимоий ҳавфли қилмиш. У билан махсус давлат органи – ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар, масалага яқинроғини айтсак, ички ишлар тизимида профилактика инспекторлари шуғулланади. Аммо унинг олдини олиш, жиноятни келтириб чиқарувчи сабабларни бартараф этиш, соғлом муҳитни шакллантириш масаласи эса жиноят содир этилмасдан олдин шу ҳудудда яшовчи барчанинг, хотин-қизлар, ёшлар, кексалар каби гуруҳларни биллаштирган ҳолда амалга ошириладиган фаолиятдир. Охириги 20-30 йиллар ичида бу масалаларга мумкин қадар "менга тегишли эмас" қабилида муносабатда бўлиб келдик. Ёши катталар – кексаларга дахлдор муаммолар билан эса ҳеч қандай ваколати бўлмаган "Нуроний" жамғармаси шуғулланиши керак, деган стереотиплар ҳам пайдо бўлди. Бу эса умумманфаат деган тушунчаларимизга, "маҳалла – умумий ўйимиз", ундаги муаммолар ҳам биргаликда, ягона оилада ечилиши кераклиги ҳақидаги қадриятларимизга ҳам путур етишига олиб келди. Натига эса маълум – "оққуш, чўртанбалик ва қисқичбақа" масалининг ҳаётдаги мисолини яратдик.

Хулоса ўрнида шуни айтмоқчимизки, бугун мамлакатимизда амалга оширилган ислохотлар самараси бизнинг бирлашувимиз, миллат сифатида яқдиллик билан бир ёқадан бош чиқаришимизга боғлиқ.

"Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, маҳалла институтини янада қўллаб-қувватлаш ҳамда оила ва хотин-қизлар билан ишлаш тизимини янги даражага олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармон ҳамда "Ўзбекистон Республикаси Маҳалла ва оилани қўллаб-қувватлаш вазирлиги фаолиятини ташкил этиш тўғрисида"ги қарор айнан маҳаллани, унда яшовчи инсонлар ўз уйларидаги муаммоларни биргаликда бартараф этилишини таъминловчи бир оилага айлантиради, деб ишонамиз. Ҳоразм воҳисининг ажойиб бир ибораси бор – "оғзибирчилик" бўлган жойда барақа бўлади". Доно халқимиз минг йиллардан буён ана шундай қадриятларини асраб-авайлаб келмоқда. Президентимиз фармон ва қарори ижросида қадриятларимизга таянамиз.

Шоира УМАРОВА, Демократия ва инсон ҳуқуқлари институти директори ўринбосари

Ўзбекистон Республикаси Миллий гвардияси Сурхондарё вилояти бўйича бошқармаси ходимлари, Термиз шаҳридаги 9-ихтисослаштирилган мактаб ўқувчилари воҳа марказида яшайдиган Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари ва фронт орти меҳнат фаришлари хонадонидан бўлиб, ҳолидан хабар олди. Иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабанинг 75 йиллиги олдида ташкил этилган тадбирда Шерали бобо Ҳайдаровнинг жасоратга йўғрилган хотиралари ҳарбийларнинг жасорат ва матонат, қасамёдига содиқлик туйғуси, ўқувчи-ёшларнинг Ва-танга муҳаббат, ўқска авлод вакил-ларига ҳурмат ва юртга садоқат ҳис-сини юксалтирди.

Тошкент давлат аграр универси-тети Андижон филиалида "Ҳоким ва ёшлар" учрашуви бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокими Шухратбек Абдурахмонов ёшларнинг янада фаол бўлиши лозимлигига эътибор қаратиб, ўқи-изланиш, ташаббус кўрсатишга чор-лади. Уларнинг ташаббуси, албатта, қўллаб-қувватланишини билдирди. Дастлаб вилоят ҳокими ёш олимлар ва талабаларнинг инновацион го-я, ташаббус ва технологиялари кўрғазма-си билан танишди. Қишлоқ хўжалиги йўналишидаги ана шу технологиялар-ни амалиётга татбиқ этиш, уларнинг иқтисодий самарадорлиги ва афзал-ликлари ҳақида ёшлар билан суҳбат-лашди.

Сурхондарё вилоятининг Термиз шаҳри ва Денов туманида "Ягона мил-лий меҳнат тизими" идораларо да-стурий-аппарат комплексидан фойда-ланиш масалаларига бағишланган се-минар бўлиб ўтди. Бандлик ва меҳ-нат муносабатлари вазирлиги қоши-даги Ягона миллий меҳнат тизими идораларо дастурий-аппарат ком-плексини жорий қилиш дирекцияси то-монидан ташкил этилган тадбирда давлат ва хусусий ташкилот, корхо-на, муассасалар раҳбарлари, ходим-лар билан ишлаш ва ахборотлашти-риш бўйича масъуллари иштирок этди. Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йилида ягона миллий меҳнат тизимининг жо-рий этилаётгани ҳам мамлакатимиз-да бошқарувни рақамли технология-ларга асослантиришга қаратилган юк-сак эътибор самараси экани таъ-кидланди.

Глобал муаммога айланган коро-навирус фақатгина ҳаво-томчи йўли орқали ёки вирус юқтирган киши билан контакт туфайлигина юқмас экан. Хитой Соғлиқни сақлаш миллий ко-миссиясидан маълум қилинишича, смартфон ҳам унинг ташувчиси бўли-ши мумкин. Шу боисдан мутахассис-лар хитойликларга смартфонни де-зинфекция қилиш йўллари тавсия этишди. Коронавирус хавфи буткул бартараф бўлиши учун уни 56 дара-жа ҳароратда ярим соат қолдириш керак экан. Бундан ташқари, Цзилинь университети биринчи шифохонаси умумий тиббиёт бўлими бош шифо-кори Инь Хунмэй яна бир йўлни айт-ган. Унга кўра, қурилмаларни коро-навирусдан холи қилиш учун 75 фо-излик спирт билан ҳам артса бўлар экан.

Америкалик машҳур кўшиқчи, ҳозирда марҳум Уитни Ҳьюстоннинг энг яхши кўшиқлари ўрин олган го-лограмма тарзидаги концертларининг Европа мамлакатлари бўйлаб ташкил этилиши бошланди. Дастлабки кон-церт Шеффилд шаҳрида бўлиб ўтди. Муҳлислар ушбу гаиритабиий концертга ҳар хил муносабат билди-рмоқдалар.

КЕЛГУСИДАГИ ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНИБ ОЛИНДИ

Ўзбекистон таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси Устаида тармоқ ташкилотларида ҳисобот сайловлар ҳар 5 йилда бир марта ўтказилиши белгиланган.

Шу билан бирга касаба уюшма органлари 5 йил муд-датга сайланиши белгилаб берилган. Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерация Кен-гаши Раёсатининг 2019 йил 25 декабрдаги "Ўзбекистон каса-ба уюшмалари Федерацияси тизимидаги касаба уюшма ташкилотларида ҳисобот-сай-ловларни ўтказиш тўғрисида"- ги қарориде белгилаб қўйил-ганидек бошланғич касаба уюшма ташкилотларида фев-раль-март ойларида ўтказили-ши режалаштирилган.

Таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси Сергели туман кенгашининг тумандаги 266-мактабда иш

бевури ҳамда мактаб касаба уюшма кўмитаси ўртасида 2018–2020 йиллар учун тузил-ган жамоа шартномасининг 2019 йилдаги ижроси юза-сидан ҳисоботи ва касаба уюш-ма кўмитасининг 2015–2020 йилларда олиб борган фао-лияти юзасидан ҳисобот-сай-лов йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон таълим, фан ва маданият ходимлари каса-ба уюшмаси Республика Кен-гашининг Тошкент шаҳри бўйича масъул ташкилотчиси А.Рахмонов, туман кенгаши раиси Ф.Ражапова ва бош-ланғич касаба уюшма ташки-лотлари раислари иштирок этди. Ҳисобот-сайлов йиғи-

лиши намунавий тарзда та-ш-кил этилган бўлиб, 266-мак-таб касаба уюшма кўмитаси ўз иш фаолиятини слайдлар орқали намойиш қилишди.

Тадбир якунида туман кен-гаш раиси Ф.Ражапова ҳамда Ўзбекистон таълим, фан ва маданият ходимлари касаба уюшмаси Республи-ка Кенгашининг Тошкент шаҳри бўйича масъул ташкилотчиси А.Рахмонов билан савол-жавоблар бўлиб ўтди. Тадбир иштирокчилари ўзларини қизиқтирган маса-лалар юзасидан жавоблар олишди. Келгусидаги вази-фалар белгиланиб олинди.

Зиёда РАСУЛОВА

Тошкент тиббиёт академияси мамлакатнинг барча тиббиёт олий таълим муассасалари ичида биринчи бўлиб "Европа тиббиёт мактаблари" уюшмасининг тўлақонли аъзосига айланди.

ХАЛҚАРО ЭЪТИРОФГА САЗОВОР БЎЛДИ

Ушбу муҳим воқеа уюшма вице-пре-зиденти, Вильнюс университети (Литва) тиббиёт факультети декани, профессор Алгирдас Уткус ва Вильнюс университети делегациясининг Тошкент тиббиёт академияси билан ташкил этилган қўшма "Таълим форуми"да эълон қилинди.

Форум доирасида ТТАни Европа тиб-биёт мактаблари уюшмаси аъзолигига расман қабул қилинганлиги тўғрисидаги сертификат Тошкент тиббиёт академия-си ректори, профессор Лазис Туйчиев-га тантанали тақдим қилинди. Маълумот учун: Европа тиббиёт мак-таблари уюшмаси 1979 йилда Европа тиббиёт мактаблари раҳбарлари уюш-маси сифатида ташкил этилган. Бугунги кунда уюшма тиббий таълимни ривож-лантиришдаги энг муҳим масалаларни ҳал қилиш учун Европадаги энг йирик олий тиббий таълим муассасаларидан биридир.

Шу билан бирга, Уюшма Европадаги бош аккредитация ташкилотлари билан биргаликда тиббий таълим дастурлари-нинг сифати ва Европадаги олий таъ-лим стандартлари ва Жаҳон тиббий таъ-лим федерацияси стандартларига муво-фиқлигини баҳолаш лойиҳаларини амал-га оширади.

ТТАнинг нуфузли халқаро ташкилот ҳисобланган "Европа тиббиёт мактабла-ри" уюшмасига аъзо бўлиши Ўзбекис-тондаги тиббиёт олий таълим муассаса-ларини халқаро миқёсга кўтариш ва ил-ғор халқаро стандартларга мувофиқ ма-ҳаллий таълим дастурларининг сифати-ни ошириш йўлидаги амалий қадамлар-дан биридир.

Тантанали тадбир довомиде Литва со-ғлиқни сақлаш вазирининг форум иш-тирокчиларига расмий табриги ўқилди, Вильнюс университети ва Тошкент тиб-биёт академияси раҳбарияти томонидан тақдиротлар қилинди, шунингдек, ТТА ўқска жараёнини кредит-модул тизимига ўтказиш бўйича ҳамкорлик йўллари му-ҳокама этилди.

Эслатиб ўтамиз, Ўзбекистон Респу-бликаси Президентининг 2019 йил 8 ок-тябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривож-

лантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги қарорига мувофиқ, Ўзе-бекистон Республикаси олий таълим му-ассасаларида ўқс жараёнини кредит-модул тизимига босқичма-босқич ўткази-шга оид чоралар-тадбирлар кўзда ту-тилган.

Маълумот учун: Вильнюс универси-тети Европадаги энг катта ва қадимий университетлардан биридир. У 1579 йил-да ташкил этилган бўлиб, ҳозирги пайт-да университет Европа Иттифоқида тиб-бий таълим ва илм-фан бўйича етакчи-лардан бири бўлиб ҳисобланади. Виль-нюс университети Болтиқбўйи давлат-лари ичида биринчилардан бўлиб ўқс жараёнини кредит-модул тизимига му-ваффақиятли ўтказиб, ўқс дастурлари-ни Европа стандартларига мослаштир-гандир.

Форум якунида Тошкент тиббиёт ака-демияси ва Вильнюс университети ўрта-сида тиббий таълим сифатини ошириш лойиҳаларини амалга ошириш учун асос бўладиган ҳамкорлик шартномаси им-золанди.

Литва делегациясининг таширифи дои-расида бир қатор қўшма ўқс тадбир-лар, ТТА ва Вильнюс университети Ил-мий кенгашининг қўшма мажлиси ҳамда Тошкент тиббиёт академияси ва унинг вилоятлардаги филиалларида талабалар билан учрашувлар, университетнинг етакчи профессор-ўқитувчилари томони-дан маърузалар ва амалий машғулотлар ўтказилиши режалаштирилган.

Бундай ҳамкорликни амалга ошириш, тиббий таълим сифатини ҳар томонлама яхшилашга қаратилган биринчи амалий қадамлардан бири бўлиб, Тошкент тиб-биёт академиясининг Европа тиббиёт мактаблари уюшмасига аъзо бўлиши эса Ўзбекистондаги барча тиббиёт олий таъ-лим муассасаларининг халқаро интегр-ацияси ва тиббий таълимни халқаро да-ражага олиб чиқишда амалий ёрдам бе-ради.

Сухроб НОРКУЛОВ, фалсафа фанлари доктори, профессор, Кутбиддин НИЗОМОВ, ТТА катта ўқитувчиси

ЭНГ ИҚТИДОРЛИ ЎҚУВЧИЛАР РАҒБАТЛАНТИРИЛДИ

Ёш ва рақобатбардош кадрларни тайёрлаш, ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ва интеллектуал салоҳиятини намоён этишга имкониятлар яратиш мақсадида Адлия вазирлиги тасарруфидаги юридик коллежлари ўртасида "Энг иқтидорли ўқувчи" кўрик-танлови ташкил этилди.

Тошкент давлат юридик университетиде ўтказилган кўрик-танловда сўз олган адлия вазири ўринбосари, Тошкент давлат юри-дик университети ректори Р.Ҳакимов мам-лакатимизда навқирон авлодга эътибор дав-лат сиёсати даражасига кўтарилгани, буни уларнинг чуқур билим олиши, ўзлари танла-ган касбада иқтидор ва қобилиятини намой-иш этишига яратилаётган имкониятларда ҳам кўриш мумкинлиги, юридик коллежи ёшларининг ҳам дахлдорлик ҳисси, янгилик-ка интилувчанлиги, ташаббускорлиги, яра-тувчанлик иштиёқи, ўзгариб бораётган давр талабларига ҳозиржавоблиги ошаётганини таъкидлаб ўтди.

Кўрик-танлов ғолибини аниқлашда асосан

иштирокчиларнинг фанларни ўзлаштириш даражаси, етакчилик қобилияти, эришган ютуқлари ва жамоат ишларидаги фаоллиги, ўқувчининг нашр этилган илмий-усулбий, ижодий ишлари, грант ва конференциялар-да иштироки ҳақидаги маълумотларга ало-ҳида эътибор қаратилди.

Натижаларга кўра, ғолиблар аниқланди. Танлов ғолибларига диплом ва эсдалик сов-галари топширилди.

Коллежнинг энг иқтидорли ўқувчисини аниқлаш ва муносоиб тақдирлаш мақсадида ташкил этилган бу каби танловлар ўйлай-мизки ёшларни янада ўз устида ишлаш, ки-тоб ўқишга ундайди.

Зарина РУСТАМОВА

ИСТЕЪДОДЛИ ҚИЗЛАРГА ҚАНОТ

Бу йил Зулфия Исроилованинг таваллуд топганига 105 йил тўлди. Шу муносабат билан жойларда тадбирлар кўтаринки руҳда ўтказилмоқда.

Мамлакатимизда аёлга бўлган ҳурмат эҳтиром кўрсатиш, ҳар томонлама етуқ ёшларни тарбиялаш, баркамол оқила хотин-қизлар авлодини воёга етказиш, иқтидорли ёшларни адабиёт, санъат фан ва маданият йўналиши бўйича мукофотлаш, истеъдодга эга бўлган ёшларга кенг йўл очиб бериш.

Ҳар йили ўтказиладиган "Зулфия" номидаги танловда 90-мактаб ўқувчиси Кийишжон Олломова ҳам ўз истеъдоди билан туман, шаҳар босқичларида муваффақиятга эришиб, республика босқичига чиқди. "Зулфия" ижоди ўқувчи қизлар талқинида" номли тадбир ҳам шу мақсадда ўтказилди. Унда Зулфия қаламига мансуб бўлган шеърлар саҳнада ўқувчилар томонидан ўқилди. Зулфиянинг "Хотирам синиқлари" асаридан ҳам парча кўришнилар қилинди. Мактабимиз раҳбари Марҳамат Аҳмедова истеъдодли ёшларни қўлаб-қувватлаш муҳимлиги, бу борада республикамизда амалга оширилаётган ишларга тўхталиб ўтди. Мактабимизнинг "Зулфия қизлар клуби" аъзоси Кийишжон Олломовани фахрий ёрлик ва эсдалик совғалари билан тақдирлади. Мактабимизда шундай истеъдодли, зукко, доно, ташаббускор ўқувчи қизларимиз сафи янада кўпайишни таъкидлаб ўтди.

Истеъдодли, оқила қизларимизнинг сафи янада кенгайишида бу каби тадбирларнинг аҳамияти катта.

Феруза ХАСАНОВА

МАДАНИЙ ТАДБИР

Шу кунларда Ўзбекистон "Адолат" СДП партияси ташкил топганининг чорак асрлик юбилейи барча жойларда кенг нишонланмоқда. Ўтган давр мобайнида халқ ишончини қозониб, ўзининг халқчил ва устувор ғояларини амалий ҳаётда акс эттирган партия бугун юбилей ёшни қарши олмақда.

Шу муносабат билан "Адолат" СДП Тошкент шаҳар Кенгаши томонидан ҳам партия 25 йиллиги байрам тадбирлари ўтказилмоқда. Кунги кеча Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши депутати Ташпўлат Матибаев етакчилигида Халқлар дўстлиги саройида бўлиб ўтган концерт дастури ҳам ўзбек билан қозоқ халқи биродарлигининг ҳақиқий инъикоси сифатида акс этди. "Чимкент шоу" деб номланган концерт дастурига Қозоғистон Республикаси Чимкент вилоятидан бир қанча давлат арбоблари, таниқли санъаткорлар ташриф буюрди. Тантанали кечган тадбирда партиянинг мамлакат сиёсий ҳаётидаги ўрнига ҳам тўхталиб ўтилди.

Концерт давомида қизилқарли шоулар ҳам ташкил этилиб, томошабинларга хуш кайфият бағишлади. Шунингдек, қозоқ ва ўзбек халқларининг дўстлик ва ҳамкорлигини кучайтиришда фаоллик кўрсатган бир гуруҳ давлат намоёндаларига ташаккурнома ва орденлар топширилди. Депутат Ташпўлат Матибаев эса Халқлар психологик фанлар академияси томонидан психология фанларига қўшган ҳиссаси ва хизматлари учун юксак ордени билан тақдирланди.

"Адолат" СДП Тошкент шаҳар Кенгаши Матбуот хизмати

Реклама ва эълонлар

ALOQABUSINESS

Мобил илова орқали комплекс хизмат кўрсатиш

МОБИЛ ДАСТУРНИНГ ИМКОНИАТЛАРИ:

Бир нечта ташкилот

Бир вақтнинг ўзига бир нечта ташкилотларни улаш имконияти.

Онлайн депозит

Бўш маблағларни банкка келмасдан илова орқали депозитга жойлаштириш.

Таъсисчи, директор, бухгалтер

Иловада роль танлаш имконияти

Кредит мониторинги

Кредит қолдиқлари, тўловлари ва бизнес-режа бажарилишини кузатиб бориш.

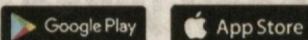
Бюджетга тўлов топшириқномалари

Барча турдаги тўлов топшириқномаларини яратиш, шу жумладан бюджет ташкилотларга ҳам.

Корпоратив картани тўлдириш

Корпоратив карта рақамини киритмасдан мавжуд бўлган рўйхат орқали тўлдириш.

www.aloqabank.uz /aloqabank /aloqabank.uz /aloqabank

Хизматлар лицензияланган

ҲАМКОРЛИК МЕМОРАНДУМЛАРИ ИМЗОЛАНДИ

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристар малакасини ошириш марказида "Ўзбекистонда янги авлод кадрлари малакасини ошириш тизимининг назарий ва амалий муаммолари" мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

Тадбирнинг асосий мақсади — Президентимизнинг Олий Мажлисига йўллаган Мурожаатномасида белгиланган вазифаларни амалга ошириш мақсадида кадрлар малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш, хориждаги малака ошириш муассасалари фаолиятидаги илгор тажрибаларни ўрганиш, тизимдаги мавжуд муаммоларни ечими юзасидан фикр алмашишдан иборатдир.

Давлатимиз раҳбарининг парламентга йўллаган Мурожаатномасида "Ўзбекистонни ривожланган мамлакатга айлантириш мақсадида жадал ислохотлар, илм-маърифат ва инновация билан эришиш мумкин. Бунинг учун, авваламбор, ташаббускор ислохотчи бўлиб майдонга чиқадиган, стратегик фикр юритадиган, билимли ва малакали янги авлод кадрларини тарбиялаш зарур" дея билдирган фикрлари давра суҳбатининг асосий йўналишини ташкил қилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Сенати Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитаси раиси Р.Махмудова, Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитаси раиси К.Бурханов, Суд-ҳуқуқ масалалари ва коррупцияга қарши курашиш қўмитаси раиси Б.Матмуратов ҳамда кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга масъул бўлган — Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби, Халқ таълими вазирлиги, А.Авлоний номидаги халқ таълими тизими раҳбар ва мутахассис ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Малака ошириш институти, Ўзбекистон Республикаси Давлат солиқ қўмитаси ҳузуридаги Малака ошириш маркази, Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитасининг Божхона институти ҳамда бошқа тегишли ташкилотлар раҳбарлари ва расъуллари қатнашди.

Мурожаатномада кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга алоҳида эътибор қаратилган бўлиб, унда илм-фан ютуқларининг электрон платформаси, маҳаллий ва хорижий илмий ишланмалар базасини шакллантириш, ҳар бир олий таълим ва илмий-тадқиқот даргоҳи нуфузли чет эл университетлари ва илмий марказлари билан ҳамкорлини йўлга қўйиши шартлиги, "Эл-юрт умиди" жамғармаси томонидан 700 дан зиёд олимлар, профессор-ўқитувчилар чет эл илмий излашиш ва малака ошириш учун юборилиши кўзда тутилган.

Бугунги кунда юрист кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишда Юристар малакасини ошириш маркази алоҳида ўринга эга. Хусусан, 1997–2019 йилларда Марказда 30 мингдан ортиқ тингловчи қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида ўқитилган. 2000–2005 йилларда йилига ўртача 600 дан 800 нафаргача тингловчи малака оширган бўлса, ўтган 2019 йилда эса бу кўрсаткич 4000 нафардан ортиқ тингловчини ташкил этди.

2020 йилдан нотариусларнинг малака ошириш курслари ўқув жараёнига ўқитишнинг замонавий шакл ва технологиялари, жумладан, масофавий таълим шакли ҳам жорий этилди. Бошқа соҳа мутахассисларининг ҳуқуқий билимларини ошириш бўйича қатор янги курслар ташкил этилди.

Тадбирда сўзга чиққанлар кенг қамровли ва жадал ислохотлар амалга оширилаётган шароитда қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимини ривожланган давлатлар даражасига кўтариш муҳим масала эканлигини қайд этишди. Шунингдек, бу жараёнда тегишли малака ошириш ва қайта тайёрлаш муассасаларининг ўзаро ҳамкорлигини кучайтириш, ўқитишнинг янги усул-ва шакллари жорий этиш, замонавий адабиётлар яратиш, қайта тайёрлаш ва малака оширишнинг долзарб муаммоларини аниқлаш ва ечимини топишга қаратилган илмий анжуманларни мунтазам ўтказиб туриш самарали натижалар бериши мумкинлигини алоҳида таъкидладилар.

Хулоса ва тақлифлар муҳокама қилиниб, кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш бўйича тавсиялар ишлаб чиқилди.

Тадбир якунида республикамизнинг юридик таълим, кадрлар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш муассасалари ҳамда буюртмачи ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорлик меморандумлари имзоланди.

Хонбиби МАХАМОВА

СИФАТИ КАФОЛАТЛАНМАГАН МАҲСУЛОТЛАР

Тошкент шаҳар божхона бошқармаси "Келес" темир йўл чегара божхона пости ходимлари томонидан тамаки ва сифати кафолатланмаган озиқ-овқат маҳсулотлари, тиббиёт буюмлари ҳамда товар-моддий бойликларни ноқонуний йўللар билан олиб киришга бўлган уринишлар ўз вақтида фош этилди.

Жумладан, қўшни давлатдан кириб келган поезд йўловчиларининг юклари белгиланган тартибда божхона назоратидан ўтказиш вақтида йўловчи фуқаро К.Р. умумий қиймати 6 миллион сўмлик 300 қути тамаки маҳсулотларини вагон ўриндиқлари остига яшириб олиб келаётганлиги аниқланди.

Шунга ўхшаш яна бир ҳолатда, мазкур поезд йўловчилари қўшни давлат фуқаролари Е.С. ва А.Е.лар 1981 дона турли хил хўжалик товарлари, ювиш воситалари ҳамда салкам 150 килограмм оғирлиқдаги озиқ-овқат маҳсулотларини ҳамда 189 дона биологик фаол кўшимчаларни вагон ўриндиқлари остига яшириб олиб келаётганлиги аниқланди.

Аниқланган товарларнинг

умумий қиймати салкам 41 миллион сўмни ташкил қилди. Шунингдек, "Москва-Андижон" халқаро йўловчи поезда йўловчиларининг қўл юклари текшируви жараёнида фуқаро И.К. умумий қиймати 8,5 миллион сўмлик 83 дона тилла ва қумушдан ишланган заргарлик буюмлари ҳамда қўл соатларини вагон ўриндиқлари остига яшириб олиб келаётганлиги аниқланди.

Мазкур поезднинг яна бир йўловчиси фуқаро М.П. эса умумий қиймати 24,2 миллион сўмлик 1341 дона турли хил тиббиёт буюмларини вагоннинг хуфия жойларига божхона назоратидан яшириб олиб келаётганлиги фош бўлди.

Ҳозирда юқоридаги ҳолатлар бўйича божхона органлари томонидан суриштирув ҳаракатлари давом эттирилмоқда.

Тошкент шаҳар божхона бошқармаси ходимлари юртимизга олиб кирилаётган товар-моддий бойликларни божхона назоратидан яшириб, божхона расмийлаштирувга тақдим этилган ҳужжатларга маълумотларни нотўғри киритиш билан боғлиқ навбатдаги қонунбузилиш ҳолатларини фош этишди.

ТЎЛОВЛАРДАН БЎЙИН ТОВЛАШГА БЎЛГАН УРИНИШ ФОШ БЎЛДИ

Жумладан, "Тошкент-товар" ташқи иқтисодий фаолият божхона постида аниқланган қонунбузарлик ҳолатида хориждан келтирилган электр кучланишини аниқловчи синов қурилмаларини ҳужжатларда оддий "отвертка" сифатида қайд этилганлиги фош этилди.

Натижада умумий қиймати 180 млн. сўмлик, 34 минг дона электр кучланишини аниқловчи синов қурилмаларининг ноқонуний олиб кирилишига чек қўйилди.

Шунингдек, мазкур пост ходимлари томонидан учта корхона номига хориждан темир йўл контейнерларида келган юкларни божхона назоратидан ўтказиш давомида божхона юк декларациясида ҳамда юк кузатув ҳужжатларида кўрсатилмаган 1030 дона силлиқлаш дисклари ва бошқа қурилиш товарлари ҳамда ҳужжатларда кўрсатилганидан ортиқча жами оғирлиги 1350 кг. ни ташкил этган

"Иккиқатламли декоратив плёнка" ҳамда 28 минг 500 дона "LED модуллири" товарлари борлиги аниқланди. Аниқланган товарларнинг умумий қиймати 158,8 миллион сўмни ташкил этмоқда.

Яна бир шунга ўхшаш ҳолатда "Арк булок" ташқи иқтисодий фаолият божхона пости ходимлари хориждан келтирилган товарларни божхона назоратидан ўтказиш вақтида божхона юк декларациясида ҳамда юк кузатув ҳужжатларида кўрсатилганидан ортиқча умумий қиймати 23,3 миллион сўмлик 363 дона спорт анжомлари борлигини фош қилишди.

"Чукурсой" ташқи иқтисодий фаолият божхона пости ходимлари томонидан хориждан темир йўл контейнерларида тўртта корхона номига келган юклар божхона назоратидан ўтказилганида умумий қиймати 1 миллиард 282 миллион

сўмлик божхона юк декларациясида ҳамда юк кузатув ҳужжатларида кўрсатилганидан ортиқча 10260 дона автомобиль эҳтиёт қисмлари, 5124 кг. мебель ва ошхона жиҳозлари, 690 метр² газлама, 63 дона вентиляторлар ҳамда ҳужжатларда кўрсатилмаган 82 тонна полиэтилен гранулалари борлиги аниқланди.

"Сирғали" ташқи иқтисодий фаолият божхона постида аниқланган ҳолатда эса божхона назоратига тақдим этилган ҳужжатларда кўрсатилганидан ортиқча умумий қиймати 8 миллион сўмлик "Гофрли картон қозғоқларни пресслаш ускунаси" товари борлиги аниқланди.

Ҳозирда юқоридаги ҳолатлар юзасидан божхона органлари томонидан суриштирув ҳаракатлари давом эттирилмоқда.

Тошкент шаҳар Божхона бошқармаси Ахборот хизмати

Реклама ва эълонлар

"Султон шарбат" МЧЖ агрофирмасига Тожикистон Республикаси Транспорт вазирлиги томонидан 2019 йил учун берилган Р-3№0003258 сонли уч томонлама рухсатнома йўқолган. Топиб олганлар бўлса +998902479119, +998935780088 телефон рақамларига қўнғироқ қилишларини сўраймиз. Суюнчиси бор.

Сергели политехника касб-ҳунар коллежи томонидан 2017 йилда Қобиллов Охунжон Махмадоли ўғли номига берилган К № 5759345 рақамли (2776-рўйхат рақамли) диплом ва диплом иловаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

"ECO CRYSTAL" маъсулияти чекланган жамият таркибидан "ECO CRYSTAL CO" маъсулияти чекланган жамиятининг ажралиб чиқishi сабабли унинг дебитор-кредитор қарзларини "ECO CRYSTAL CO" маъсулияти чекланган жамияти ўз зиммасига олади. Давлолар 1 ой мuddат ичида Олмазор тумани, Уста Ширин 1-тор кўчаси, 293-уй манзилида қабул қилинади. Мурожаат учун телефон: 99 642-43-43.

Тошкент шаҳар Адлия божқармаси томонидан 2013 йил 5 июлда 593-рақам билан давлат рўйхатидан ўтказилган "LABOR OMNIA VINCIT" Адвокатлик бюроси таъсисчининг 2020 йил 25 февралдаги қарорига асосан **ТУГАТИЛАДИ** Давлолар элон чикан кундан бошлаб 2 ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Нукус 1-тор кўчаси, 5-уй. Тел: 91 192-12-21.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан Jacobs David John номига мuddати 07.07.2020 йилгача бўлган 2325 рўйхат рақамли аккредитация қарточаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

ЎЗГИДРОМЕТ
ХАБАР ҚИЛАДИ

Тошкент шаҳрида 3 март кунини ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайд. Шарқдан секундида 5-10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси — 7-9 даража, кундузи — 16-18 даража илқ бўлади.

Ўзгидрометнинг мониторинг хизмати маълумотига кўра, 3 мартда Тошкент шаҳрининг об-ҳаво шароити шаҳар ҳаво муҳитида зарарли моддаларнинг бир оз тарқалиб кетишига имконият яратади, ифосланиш даражаси паст бўлади.